

Bx № 417 / 21.11.2017г.

ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ, АГРАРЕН ФАКУЛТЕТ

РЕЦЕНЗИЯ

От: **Доцент, доктор Георги Бонев Георгиев, Тракийски университет, Аграрен факултет, гр. Стара Загора, научна специалност „Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването“**

Относно: Конкурс за **доцент** по научна специалност „Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването, научно направление 6.3 Животновъдство, обявен от ИПЖЗ – гр. Троян

Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на ИПЖЗ-гр. Троян в ДВ бр.57/14.07.2017г.

Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № НП—07-61/02.10.2017г. на Председател на ССА проф. д-р В. Николов.

Заявление за участие в конкурса е подал един кандидат – д-р **Цветомира Петкова Банчева**. Рецензията е изготвена съгласно Правилника на ЗРАСРБ в ССА.

Всички предоставени документи по процедурата напълно съответстват на изискванията.

I. Информация за кандидата в конкурса

Гл.ас. д-р Цветомира Петкова Банчева е родена през 1975г. в гр. Ловеч. Висшето си образование, образователно-квалификационна степен „Бакалавър“ придобива през 2000г. в Аграрен факултет на Тракийски университет - гр. Стара Загора, в специалността „Животновъдство“. Професионалната и квалификация е „Инженер по животновъдство“. Веднага след дипломирането продължава образованието си и през 2001г. придобива образователно-квалификационна степен „Магистър“ по специалността „Животновъдство“ с диплом № 9104. През 2002 г. след спечелен конкурс започва като редовен докторант в ИПЖЗ - гр. Троян. Докторантурата е към отдел „Планинско животновъдство и биотехнологии“. През 2006 г. успешно защитава дисертация на тема: „Възможности за контролиране на половоцикличната дейност при

овце“. Благодарение на това получава образователната и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването“.

На 01.07. 2006 г. започва работа като научен сътрудник в ИПЖЗ - гр. Троян в отдел „Планинско животновъдство и биотехнологии в животновъдството“.

През 2008 г. получава академичната длъжност „Главен асистент“, която длъжност заема и в момента на провеждане на конкурса.

През периода 2008-2014 г. гл.ас. д-р Цветомира Банчева е редактор на научното списание „Journal of Mountain Agricultural on the Balkans“.

От 2007 до 2014 г. отговаря за биологичното производство в направление „Животновъдство“ в ИПЖЗ - гр. Троян.

По отношение на тези данни кандидата отговаря напълно на изискванията за „доцент“ заложи в Правилника.

II. ОЦЕНКА НА НАУЧНО- ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ

(Съгласно Условия и ред за заемане на академичната длъжност „доцент“)

1. Участие в изследователски проекти.

Гл.ас. д-р Цветомира Банчева има участие в разработването и изпълнението на 5 научноизследователски проекта (при изискване от 5). От тях 4 са вътрешноведомствени (финансирани от ССА и НЦАН) и 1 с външно финансиране - от МОН.

Проектите се класифицират като: чисто научни, научно-приложни и технологични. Основната насока, в която е проектната дейност на д-р Банева е свързана с усъвършенстването на биотехнологичните методи за размножаване на селскостопанските животни, приложение на биотехниката за реализация на селекционни програми; контролирането на половоцикличната дейност на овце за целогодишно получаване на агнета; експериментирание при синхронизация на еструса чрез прилагане на нови хормонални протоколи в различните сезони на годината. В научната работа на кандидата се открояват фундаменталните изследвания за установяване на фоликулогенезата при овце след третиране с прогестагени. Установени са възможностите на ембриотрансфера за повишаване на репродуктивните възможности на овцете в анестрален сезон, проучени са възможностите за разработване на вътрешнопородна структура, с цел възстановяване на Цигайската порода. Установени и утвърдени са методи за поддържане и усъвършенстване на ББМ порода кози и нейните кръстоски. Проучени са влиянията на различни

технологични фактори върху телото при раждане на ярета, както и технологиите на отглеждане през млечния период. Работено е за ускоряване на генетичния прогрес в месодайното говедовъдство чрез прилагане на ембриотрансфер.

По тази точка кандидата отговаря напълно на изискванията.

2. Обща характеристика на научните публикации

Представената от кандидата за академичната длъжност „доцент“ научната продукция се изразява в 37 труда (изискуеми 25). В международни и чужди списания - 26 бр., в реномирани български научни издания - 2 бр., в сборници от международни научни конференции - 7 бр., в сборници от национални научни форуми - 1 бр. и 1 бр. научно-популярни статия. Тези публикации са след защитата на дисертацията и конкурса за академичната длъжност „Главен асистент“

Като брой представените публикации отговарят, дори надвишават изискваните от Правилника на ССА.

3. Участие в международни проекти, договори и специализации.

Кандидатът представя списък със следните участия:

1. Участие в периода 24.07 – 14.08.2006 г., съгласно Договор за международно научно-техническо сътрудничество между Института по планинско животновъдство и земеделие (ИПЖЗ) – гр. Троян и Академията за аграрни науки, провинция Хейлунцзян, Китай, 2005 – 2010 г. Проведени са съвместни експерименти със специалисти от Академията за аграрни науки, провинция Хейлунцзян, Китай по проблемите на ембриотрансфера в животновъдството и усвояване на техниката за получаване и трансфер на ембриони от овце чрез лапароскопия.
2. Участие в двустранен международен проект между ИБИР-БАН, София и Китай (2К-11-03/6006) към МОН (2007г.), като са проведени съвместни експерименти за подобряване на репродуктивната ефективност при дребни преживни чрез въвеждане на ембриотрансфер. В съвместната експериментална работа са участвали специалисти от: ИПЖЗ, Троян; ИБИР-БАН, София; Ветеринарен факултет при ЛТУ-София; Лаборатория по биология на репродукцията, Институт по зоология, Китайска Академия на науките и Ветеринарен Факултет, Загреб, Хърватия.
3. Участие като курсист в Практически курс по „Биология – Ембриотрансфер при едри преживни животни“ по проект на ИБИР-

БАН – РеПроФорце към 7-ма Рамкова Програма, проведен на 25-28.09.2010 г. в ИПЖЗ – гр. Троян.

4. Участие в курс за “Обучение на класификатори на кланични трупове по скалата (S)EUROP”, проведен от 6.10.2008 г. до 24.10.2008 год. в гр. Троян.

По този критерий д-р Банчева отговоря напълно на изискванията.

4. Учебна работа.

По точка 2 на Чл. 85 от Правилника, отнасяща се за учебната работа, кандидата представя информация за преподавателска си дейност свързана с ръководство и провеждане на занятия със студенти от Ветеринарномедицинския факултет при ЛТУ - гр. София по време на летни учебни практики. Изведени са 42 учебни часа за периода 2009-2014г. По тази точка кандидата отговаря до известна степен.

5. Участие в научни изяви.

По този критерий кандидатът в конкурса за „доцент“ представя следния списък:

1. Участие в годишните конференции с международно участие в ИПЖЗ-Троян, 2002 – 2014 г.;
2. Участие в Юбилейна научна конференция „80 години аграрна наука в Родопите“, Смолян, 2008 г.;
3. Участие във втора Балканска конференция по Биотехнология и репродукция в ИБИР-БАН – София – 2011 г.;
4. Участие в 21 и 22-ра международни научни конференции в Стара Загора, 2011 и 2012 г.;
5. Участие в 10-тата международна конференция в Белград-Земун, Сърбия, 2-4.10.2013 г.;
6. Участие в 4-th International Symposium “Agrosym 2013”, проведен в Яхорина, Босна и Херцеговина.
7. Участие в Balkan Agriculture congress , Одрин, Турция, 8-11.09.2014.

Участието с доклади в тези форуми е принос към активите на д-р Банчева, особено що се касае за 3 международни конференции проведени извън България.

III. ОЦЕНКА НА ПРЕДСТАВЕНИТЕ НАУЧНИ ТРУДОВЕ

Оценката е направена по Чл. 85 ал.2 от ПСЗ на ССА. Съгласно това кандидата д-р Цветомира Банчева представя за рецензия общо 37 труда,

публикувани в пълен текст. От тях 6 бр. (16,22%) са публикувани на български език, 14 бр. (37,83%) на английски език и 17 бр. (45,95%) на български и на английски език. Водещ автор е на 9 от научните трудове, което съставлява 24,33% от общата ѝ научна продукция и е близо до изискваните 30%. На 12 научни труда е втори автор (32,43%) и на 16 труда е трети и следващ автор (43,24%). Като недостатък приемам липсата на самостоятелни научни трудове. Кандидатът също е водещ автор при написването на един научно-популярен труд.

Богатият експериментален опит на гл. асистент д-р Банчева е намерил отражение в широка тематична изява на публикационата и дейност. Това доказва, че тя е изграден учен в областта на репродуктивната биология с акцент при дребните преживни животни. След обстоен анализ на представената научна продукция се определят следните направления със съответните приноси:

1. Контролиране на полово-цикличната дейност при преживни животни.

1.1. Хормонални изследвания при овце с цел определяне на най-ефективните хормонални протоколи. **Статии №№ 1, 12, 20, 21, 33, 34, 37- потвърдителни приноси с практическо значение.**

1.2. Хормонални изследвания при месодайни крави. Възстановяването на половоцикличната дейност на кравите след раждането има съществено значение за тяхното своевременно заплождане и ефективност на отглеждане. Хормоналните изследвания в след родилния период изграждат научната позиция за репродуктивния мениджмънт. **Статии №№ 11, 17, 29- принос с научно практическо значение.**

2. Хематологични изследвания при 7 породи овце и 3 породи кози.

2.1. Включват се публикации описващи фагоцитозната активност свързана с порода, възраст, пол и сезон. Фагоцитозният индекс, характеризиращ реактивността на овцете е въведен като тест за приспособителните възможности на изследваните породи. **Статии №№ 4, 7, 10- оригинален принос с научно-практическо значение.**

2.2. Хематограми на кози от 3 породи, включващи еритроцитен и левкоцитен индекс, ниво на хемоглобин и хематокрит. Доказано е, че изследваните и описани показатели са свързани с нивото на обменните процеси и здравословното състояние. **Статии №№ 5, 9, 27- потвърдителен принос с научно и практическо значение.**

2.3. Изследвания на нивата на лизоцим и комплемент при овце от български автохтонни породи овце. Получената база данни е съществен принос както към българската, така и към световната наука. Резултатите могат да се ползват при изследване нивото на естествения и специфичния

имунен отговор при овцете. Статии №№ 8, 15, 18- оригинален принос с научно-практическо значение.

3. Научна продукция свързана с решаване на технологични проблеми в животновъдството. Проучени са влиянията на сроковете на стрижбата върху консумацията на груби фуражи, млечността, състава на млякото, както и мастно-киселинния профил на млечната мазнина при различни породи овце, установено е влиянието на възрастта на майките от породата ББМ и кръстоски с Тогенбургската и Англонубийска, както и на редица негенетични фактори върху теглото при раждане на яретата и разпределението на ражданията през денонощието, проучено и установено е, че добавянето в дажбата на агнета на препарата Био-Мос, допринася за подобряване оползотворяването на фуражите и повишава интензивността на растежа при угояването на агнетата като среднодневния прираст се повишава с 13,2%. Статии №№ 2, 3, 6, 14, 16, 19, 22, 23, 24, 26-приноси с научно практическо значение.

IV. Оценка цитиранията

От представените документи за цитирания на гл. ас. д-р Цветомира Банчева се установяват 19 цитирания. От тях 1бр. в статия, публикувана в национално издание, 8 бр. в чуждестранни, 4 бр. в международни издания, 1 бр. в монографичен и 5 бр. в дисертационни трудове. Според Правилника за приложение на ЗРАСРБ в ССА за „доцент“ са необходими 12 бр., в т.ч. 3 в международни издания. Установеният от мен IF на цитиране = 0,3. Научните трудове с цитиранията са представени в пълен текст. По този критерий кандидатът надвишава изискуемия минимум.

V. Критични бележки и препоръки

След обстоен прочит и анализ на представените материали от главен асистент д-р Цветомира Банчева по конкурса за „доцент“ си позволявам да направя следните критични бележки:

1. По отношение на представената Творческа автобиография се установяват непълноти в т. „Академично развитие“. Представен е само период 2002/2006. Би трябвало да се отрази кариерното развитие до 2017г.

2. Сравнително непълна е представената информация по раздел „Учебна работа“. Би могло по-детайлно да се опише в какво се изразява обучението на студенти от ЛТУ.

3. Относно публикационната дейност: Кандидатът не представя самостоятелни научни трудове. Също не установих как е формиран IF=2,4.

При представяне на такива данни е нужно да се приложи копие на справка за списанието, в която се вижда какъв е IF за годината, през която публикува кандидата.

Заклучение

След обстоен преглед и анализ на представените документи и справки, считам че гл. ас. д-р Цветомира Петкова Банчева изпълнява критериите на ЗРАСРБ и чл. 84, 85 и 86 от Правилника за неговото приложение в ССА, съгласно реда и условията за заемане на академичната длъжност „Доцент“. Не на последно място, д-р Банчева притежава и необходимите качества на научен работник и специалист в областта на животновъдството. Оценката ми на съвкупността от всички показатели е висока и положителна.

Въз основа на всичко изложено, препоръчвам на почитаемото Научно жури да гласува положително за заемането на академичната длъжност „Доцент“ от д-р Цветомира Петкова Банчева и да бъде предложена на Научния съвет на Института по планинско животновъдство и земеделие - гр. Троян, за заемане на академичната длъжност „Доцент“, в професионално направление 6.3. „Животновъдство“ и научна специалност „Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването“.

Дата / място

Рецензент: доц. д-р Георги Бонев

16.11.2017г

Гр. Стара Загора

Подпис: .....